

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Reverendi Patris Alberti Chanowsky è Societate Iesv
Vestigivm Boëmiæ Piæ seu: Res Qvædam Memoratv
dignæ, quæ in Boëmia præsertim in Districtu Prachensi &
Pilsensi, vel ab hominibus sunt piè erga Deum ...**

Chanovský, Albrecht

Pragae, 1659

Caput. II Mariana.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50656](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50656)

CAPUT. II

Mariana.

(**A** Nno 1620. Cùm Maximilianus Bavarix dux & comes Bugyvoi exercitus Catholicos contra Pragam ducerent, invenerunt in civitate Strakonicensi imaginem beatæ Virginis Deiparæ sculptam, à militibus hæreticis pessimè tractatam ac vulneratam. Hanc pater Dominicus Ordinis Carmelitani, vir sanctitatis celeberrimæ, tunc exercitum Catholicum comitatus, secum ad Album montem abstulit ad locum victoriæ, quam ipse clarissimè prius (haud dubiè ex Regina cælorum patrocinio ac revelatione) palam prænuñciavit. Inde imaginem illam Romam secum detulit, templumque in quo locaretur fecit erigi, dictum: *Beatissima Virginis de victoria Boëmica.*

Ad civitatem Przibram est templum beatissimæ Virginis in colle, qui vocatur *Mons Sanctus*, cujus denominationis causa dicitur esse, quod cùm olim in illo colle paribulum, & in alio remotiori à civitate Templum ædificare disponerent, materia
futuri

futuri ædificij, Templi transferretur ad propinquiorem collem civitatis; id quod occulto quodam & miro modo fiebat: & inde dicitur appellatus *Mons sanctus*, quòd sibi eum DEUS elegerit, & sanctificaverit. Alij autem referunt equitem quendam cū adversarijs congressum, & ad certam mortem peritum, vix fugâ vitam salvâsse, & cursu velocissimo equi, tandem in prædicto monte constitisse & inde vocasse eum sanctum montem; & pro gratiarum actione illic DEO & beatissimæ virgini sacellū extruxisse. Imago ipsius non ita pridem fuerat depicta in ipsa æde sacra, & litteræ tantum initiales nominis & cognominis ipsius. In renovatione autem templi hæc deleta sunt. Illic igitur nostro tempore erat vetus Imago Beatissimæ virginis, quæ forte dum hæc civitas aliquando Catholica erat, miracula faciebat, sed tempore hæreticorum Sinè dubio cessârunt. Quo tempore etiam quidam exemita hæreticus sacris imaginibus in pariete templi depictis oculos eruit.

Contigit autem Anno 1629. Circa diem 20. Iulij parrocho Przibramij existente D. Marco fallero, primate D. Ioanne VVelvvarsky (cuius maximè operâ senatus prædictam

dictam

dictam imaginem vnà cum altera statua S. Elisabethæ curavit renovari) sequens historia.

Pictor hæreticus ridicula quædam de his imaginibus loquens à Domino Parocho monitus fuit, tales jocos relinqueret; sed is cum renovasset imaginem sanctissimæ virginis Matris & Filij, inhonestè de illis loquebatur, in honestè illas appellabat, in domo primatis vbi pingebat Et ecce ultio divina in illum. Paulò post fulmen ter subito consequenter intonuit cum maximo boatu, & picto è prostravit, manumque dextram adusit. Erat tota sicut pannus, vel carbo, nigra. Interim ignis ille discurrebat per hypocæustum, & atrium domûs: sed nequè imaginibus, nequè vlli rei in domo quidquam nocuit, quia tantum ad ultionem de Blasphemo pictore sumendam missus erat. At ille animadvertens manifestam poenam sui sceleris, vitæ emendationem promittebat: & factus Catholicus ad huc hodie vixit.

Eodem Anno 1629. Fuit quidam pragæ textor, nomine *Ioannes Svoboda* Nimburgo oriundus, qui eliso aliquando vno oculo, altero tantum ad videndum vtebatur sed illo etiam obtenebrato omnino cæcus multo

22
multo tempore extitit: Cuius rei testi-
monium habet scriptū à Senatus Pragensi.
Hic varia noctu somnia, & de die internas
motiones habuit, vt adiret sanctum Mon-
tem, illic Eremita fieret, vt visum recipe-
ret. Huic divinæ monitioni non statim
locum dedit, partim, quòd dubitaret num
verè id voluntas DEI esset, partim quòd
nesciret, qui & vbi *Mons Sanctus* dicere-
tur, & cæcus eo ire non posset, partim
quòd vxor ejus Praga abire, & solitariam
cum illo vitam agere nollet. Distulit hoc
itaque duobus annis. Tertio tandem anno,
qui fuit Christi 1632. ita huiusmodi cogi-
tationibus agitarus, & fatigatus fuit, vt
ferè amens efficeretur. Et tunc tandem
de loco inquirere cœpit, & conducto pue-
ro Przibramium adductus Anno 1632. De-
cimâ Iunij. Visum autem illius oculi rece-
pit eo Anno die 14. Iunij: Nam alter ocu-
lus pridem omninò excussus fuerat:

Hic plurima Deus in honorem Matris
suę operatur miracula, licet ea ex mera
negligentia non conscribantur. Hæc ta-
men quasi in communi, præcipua his 6.
Annis 38. ab Anno 1632. ad usque Annum
1638. Notata fuerunt.

In pri-

In primis, diversis hominibus eò venientibus, aliquando imago nihil mutatur: alias autem fit cærulea, vti cæruleus pannus; alias pallida, sicut alba tela; aliquando erubescit aliàs vnum vel vtrumque oculum claudit: & subinde vberes lacrymas fundit. Forsitan prout sunt gravia alicuius adstantis delicta. Terribilis autem mutatio contigit Anno 1638. Die 19. Martij pluribus præsentibus, quando manifestè tota imago se avertit à Domina Dorothea Miesiczuovva, & cum violentè eam vertissent vultu ad eam dominam, iterum tota statua magnâ vi, se ab illa avertit. Et licet hoc quidam conati sint obscurare, & suppressere: tamen illa ipsa Domina, hoc idem multis retulit, & multi, qui hoc miraculo aderant, testantur.

R. Dominus fallerus parochus prz bra-mensis sæpius conabatur montem illum equo vectus conscendere; equus aliàs mansuetus tulit Dominum usque ad radicem montis, sed ulterius nullâ ratione progredi voluit; Quod multi pro miraculo habent, quasi bestia non auderet Montem sanctum contingere.

Anno Domini 1637. die 20. Junij noctu utraque campana quæ supra templum sunt pulsaban-

B

pulsaban-

pulsabantur. Exterritus eremita confur-
 rexit, templum clausum reperit, aperuit,
 & nihil amplius audivit, neque vidit mo-
 tus funium campanarum. Quare conteri-
 tus existimabat illusionem; donèc mane
 ex civitate ad illum quidam miserunt, ro-
 gantes quis pulsus illa nocte fuerit, & quid
 significaverit. Quibus respondit se etiã au-
 divisse, sed causam facti ignorare: Totus
 tamen fuit turbatus, nesciens quidnam hoc
 portenderet.

Anno 1638. die 1. Junij lumen quasi suis
 guris coruscantis totum templum exteri-
 circumdedit: Quod subinde dicitur fieri
 maxime verò circa festa Beatissimæ Virgi-
 nis.

Catharina filia Ioannes Tubicinis Brze-
 zniczensis continua febris divexata nullis
 medicinis curari potuit. Voto autem con-
 cepto, & peregrinatione susceptâ ad S.
 Montem przibramensem sanata fuit.

Hæc de Monte Sancto hætenus.

Illustrissima Herula Euphrosyna de
 Sternberg filia Domini Adami supremi
 Purgravi Boemæ, compluribus annis
 adversâ valetudine laborabat, ut vix olsi-
 bushæ-

bus hæreret. Vidi frequenter illam iam nu-
 bilem ab ancilla vel famulo tanquam infan-
 rem in ulnis gestari. Hanc subiit aliquando
 vehemens desiderium vt peregrinatione
 pedes susciperet ad sacram ædem D. Iaco-
 bi, Ordinis conventualium S. Francisci
 praxe, quod Mater comitissa ab Hohen-
 zollern prohibebat, eò quòd prædicta vir-
 go ne hypocauftum quidem commodè
 transire posset. Tandem victa Mater Filie
 importunis precibus cessit, & conce-
 dit dictam peregrinationem. Et illic celestis
 Imago beatissimæ virginis, quæ frequen-
 tibus miraculis erat exornatur. Eundem
 erat per arcem Pragensem, per Pontè per
 minorum ac veterem vibem: Comitaban-
 tur sorores, & plures pedissequæ, ut de-
 ficientem roborarent; non est tamen passa,
 vt earum obsequium admitteret in via,
 quamvis sæpius ipsa substiterit, & respi-
 raverit. Donec tandem feliciter ad apta-
 tam Imaginem Beatissimæ virginis perve-
 niret; vbi cum vota exolveret, & dona of-
 ferret, statim sensit, se sanam. Quæ e-
 gratias agens Christo, & Beatissimæ Ma-
 tri domum jam facilè sine vllò humano au-
 xilio repedavit. Et tandem salutaris consilio
 cum eodem Christo, & B. Virgine facta
 ad

fur-
 que,
 mo-
 ri-
 hanc
 ro-
 quid
 au-
 otus
 hoc
 suis
 riu-
 ier-
 irgi-
 rze-
 ullis
 con-
 d. S.
 de
 emi
 nis
 si-
 hæ-

ad ordinem Carmelitarum Discalceatarum
viennæ est adscripta, vbi in vita austeritate
maximè verò humilitate & obedientia e-
tiam modo vivit.

Nezamistycz est pagus sub Dominio Zi-
chowicensi Illustrissimi Domini Francisci
Libsteinsky de Kolowrat, vbi templum
Beatissimæ virginis egregium visitur, olim
à Puta Barone Sfvvihovvio ibi erectum.
Magnæ & solemnes eò fiunt peregrinatio-
nes, præcipuè festo Annunciationis & as-
sumptionis B. Virginis plura sinè dubio
olim facta, sed nulla notata miracula ex-
cepto vno, quod nostrâ atate contigit, &
ibidem depictum & descriptum cernitur:
cujus exscriptionem hic expono: Sic ferè
se habet. Anno 1626. Venerunt aliquot
milites ad prædictum templum, & in sum-
ma æstate ac messe mense Julio illic subdio
in campo pernoctârunt. Erat autem inter
illos vnus cum vxore valde prægnante,
quem reliqui notârunt nummos asservare.
Quare conspiratione factâ ipsum intere-
merunt: Vxorem illius etiam novè vulne-
ribus inflictis in ventrem punctim, & to-
tidem alijs cæsim vulnerârunt, & alias mul-
tum contuderunt, & mortuam (vti existi-
mahant) manipulis contexerunt, atque
distri-

distributâ inter se pecuniâ, abierunt. Illa autem foemina preces & vota ad Deum & Beatissimam Virginem fundebat. Manè factò, rusticus quidam suos dissipatos manipulos colligens mulierem vivam reperit & aquâ turbicâ potavit, & vulnera lavit. Illa recreata ad vicinum Templo Xenodochium perrexit, sed inde repulsa, & extrusa ad pagum sub quodam tecto ventis pervio duobus diebus jacuit: Tertiâ autem die peperit infantem mortuum, atque tunc ad exilem rusticanam domunculam est recepta, cibo sustentata octodecim diebus à Domina Lucia de Kolovvrat, nata à comitissa de Martinitz. Fundatrice deinde Collegij clatoniensis miraculosè auxilio Beatissimæ virginis sanata; demum in Bavariam Septemdecim milliaria duce quodam nuncio confecit promittens se quotannis Nezamisiticium pro gratiarum actione visitaturam; quod etiam pluribus annis fecit.

Illustrissimus D. Henricus Baro de Kolovvrat Dominus in Zichovvicz cum conjugè Elisabetha, de Lobkovvicz vixerat jam annis 8. neque ullum prolem susceperat. Quodam tempore incesit utrumque conjugem desiderium peregrinationis ad B. Virginem in Bavariam dictam ad *San-*

Itum Crauorem. Habuerunt eo tempore apud se in missione nostrum Religiosum patrem Gregorium Kaminsky, qui longitudine morbi semper ingravescentis, desperatè jam valetudine Domini & Dominae precibus se commendabat, & ut pro ipso siue vivo, siue defuncto Sacrificium missæ in prædicto sacro loco offerri curarent, exorabat. Petierunt pariter ab iisdem Dominis pia in eodem loco suffragia, duo coniuges illorum subditi pro filio suo, quem infantem distortâ facie, manibus & pedibus deformiter diuaticatis habebant. Postquam igitur prædicti Domini locum sacrum attingissent, & sequenti die sanctam ædem adijissent Domina visis tot sacerdotibus, quasi diuinitus mota singulos rogare cepit, vt in missæ Deo offerrent desiderium ipsius, quod illi inibi occurrerat ex repentina quadam spe se nimirum certo concepturam Filium, si pro eâ ad Deum illi sacerdotes exorarēt. Factum est, & Mulier concepit, & suo tempore peperit Filium Franciscum nomine, qui nunc vtilissimus seruit suæ Maiestati Ferdinando III. Consiliarius intimus Camerarius, præses camerae Boëmicæ & Aulicæ semper præsens suæ Majestati. Et pro grati animi signo imaginem Filij depictâ in eo loco

loco

28

loco sacro appenderunt, quæ etiam hodie inibi visitur. Appromiserunt etiam Deo, & divæ virginis, se quot-annis semel, dum viverent, eam ædem adituros, & gratias acturos. Accidit autem, dum illic morarentur, curârunt sacrum fieri pro dicto patre Kaminsky, & infante deformi, ut dictum est, sacrum iuquam in Bavaria, & ecce in Boëmia illâ ipsâ horâ sacri, Pater propè moribundus surrexit, indutus deambulavit; cibum sumpsit; integrè denique sanatus fuit, mirantibus & stupentibus omnibus. Infanti quoque deformiter informi eadem horâ divinitus omnia membra directâ, & decenter suo ordine & loco composita sibi dè sunt. Hinc DEUS & Regina cæli summè laudati fuerunt. Vidi huic puerum jam iuvenem barbatum in aula prædicti Domini, qui jam uxoratus vivit.

Reperta fuisse aliquando narratur imago divæ virginis in agro Caioviensi, quæ in templo collocata inibi plura edidit miracula, quæ notata non fuerunt. Celeberrimæ tamen eò processiones, & accursus populi habentur. Majoribus etiam solennitatibus Beatissimæ virginis, vigiliæ, veteri more Ecclesiæ celebrantur.

Maximè verò ad initium autumnì collectis jam frugibus tria, ut vocant, *aurea Sabbata*, maximâ populi frequentâ, vigiliis, & devotione transiguntur. Vnum tamen occurrit, quod contigit nostrâ ætate cum Reverendo Patre Ioanne Maxiano Societatis IESU. Natus is fuerat Budvicij honestis parentibus, membris tamen quibusdam distortis. Quare solliciti & afflicti parentes ad Christum Dominum & Reginam cæli humillimè confugerunt rogantes, ut illum rectitudine membrorum donarent. Quin etiam infantem Caioviam deferentes divæ virginis obtulerunt. Nec frustra, nequè morâ, citò membra omnia suis locis directâ fuerunt, buerque ob id *Marianus* appellatus; quamvis ne fortè esset aliquando beneficij immemor, vestigium mali in altero pedum superfit, quo aliquantum claudicare cogitur.

Quodam tempore, ut homines fide digni, qui etiam nunc supersunt, testantur, Buccinator hæreticus ex oppido Milin concionatus in pago Pecziez, & post cõcionè promulgaturus festû B. Virginis Assumptæ dixit: *Vtrum sit assumpta nescio, sed hoc scio, fuisse peccatricem, uti aliam quamlibet feminam.*

90
minam. Post hæc cum ædituo & puero re-
vertebatur domum; & cum gravis somnus
illi obreperet, in quodam prato decubuit,
& somnum mortis, somno naturæ sociavit.
Et multi pij dixerunt ipsum à Christo
Domino, ob injuriam SS. Matri illatam
merito punitum fuisse.

Anno 1560. Sub rege Boëmiæ vvladislao,
rustico quodam, apud veterem Boleslavvi-
am arante agrum suum, cum ad eum lo-
cum venisset, vbi nunc majus altare in sa-
cello B. Virginis visitur, equi substiterunt,
& nulla ratione vltius progredi
voluerunt. Suspiciatus ruricola id, quod
erat, aliquid mirabile eò loci latere, scru-
tando profundius in terra Imaginem D.
Virginis cum puerulo IESU reperit. Bis
& tertio ad vicinam sacram ædem S. VVen-
ceslai reposita, ter in prædictum locum,
ubi, prius reperta fuerat, redijt. Adver-
terunt Canonici Bolestavvienses eam co-
lendam in eò loco: Quare exiguam prius
ædiculam inibi extruxerant, quæ deinde
piorum hominum Eleëmofynis dilatata
fuit. Hoc gratum fuisse numini testantur
miracula divina, piorum vota, peragri-
nationes, & dona. Hæc autem Imago pa-
tatur fuisse D. VVenceslai Martyris, cui

B s

occ-

occiso aliquis de collo detractam in terram
abjecerit, & humo profundius sepeliverit,
ex eodem enim metallo, scyphus eiusdem
S. Martyris conflatus visitur. Iam autē mi-
racula sinè dubio plurima, quæ frequenter
illic contingebāt non sunt conscripta, nisi
hæc pauca quæ nostre tēpore contigerunt.

Anno 1588. Carolus Compagnion pe-
dem fregit, sed concepto voto ad D. Vir-
ginem Boleslavviensem statim sanatus
fuit.

Anno 1609. Elisabeth Baronissa Berkia-
na, aliàs oriunda è familia Baronum de Zu-
rotin in partu moribunda, voto facto per
maritum feliciter enixa cū prole & Ma-
rito votum læta persolvit.

Anno eodem 1609. Ama Feldkyrcherin
ex gravi in pede vulnere post votum subi-
tò sanata.

Illustrissimi Domini comitis Iaroslai
Martinicz duo Filij diverso tempore gra-
viter usque ad mortem decumbentes votis
conceptis à parentibus, sanati sunt. Iidem
aliàs & parentes, & Filij, in varijs neces-
sitatibus magna beneficia per eandem reg-
nam celi experti.

Anno 1610 Georgius Ludovicus Land-
gr. ias de Leychtenburg cum Filia, quæ
postea

32
postea nupfit duci Bavariæ Alberto in gra-
vissimis morbis per vôtum subito sa-
nari.

Eodem Anno Ioannes Beschfilesius Bo-
leslavviæ existens duabus Filiabus in silesia
commorantibus sanitatem impetravit.

Eodem Anno 1910 Bartholomæus Tyks-
ler ex nova civitate Pragenfi manum fre-
gerat, eodem modo sanatus est.

Sic Anno 1655. Illustrissimi DD. Chri-
stophorus Albertus de Raupovva & Chri-
stophorus comes de Fürstenberg ex mor-
bo sanati.

Anno 1612. Margaretha comitissa de
Donin sanata.

Sic quidam silesius Hæreticus quamvis
in Beatissimam Virginem Blasphemus, ta-
men patrocinio ejus ad Catholicam fidem
sincere & ardentè est conversus.

Anno 1613. Illustrissima Domina Lucia
Slavvatina vltima Familiæ de Novadome,
& Sabina. Zeidlicovva eandem Virginem
benignam erga se expertæ

Anno 1626. Quidam civis è minori ci-
vitate Pragenfi seu parva parte lethalicè
æger, invocatâ hâc sanctâ patronâ sanita-
tem recepit.

Bb 4

Anno

83

Anno 1626. Eodem modo V Vilhelmus
V Virtenhorst ferè stultus sanatus fuit.

Anno 1627. Quædam mulier dolores
colli, tactu veli, quod sacram Imaginem
attigerat, sanavit.

Eodem modo R. P. V Venceslaus Rau-
schar Societatis IESU. Religiosus, ener-
vatæ vnius manus sanitatem impetravit.

Anno 1628. Quædam virgo Barbara ex
parva parte Pragensi sanata est.

Anno 1629. Elisabetha Tanneriana civis
Pilsnensis, Iacobo Filiolo ex calculo gra-
visimè ægro sanitatem impetravit.

*Et hæc ipsa Elisabetha est Mater, Iacobus
verò est Frater meus Ioannis Tanner, qui
vitam P. Alberti Chanovvskii conscripsi, &
hæc collectanea notis auxi, testorque mira-
culum illud omnino sic se habere,*

Hactenus de veteri Boleslavvia.

Illustrissimus Dominus Florianus Theo-
doricus Zdiarsky, cum in Italia Loreti exi-
steret, ingens ipsum desiderium incescit,
vt si in columis in patriam revertisset, tem-
pellum Beatissimæ Virginis admodum
Lauretani in suis bonis ædificaret. Acces-
sit post

34.

si post etiam altera causa, quæ ipsum ad
ædificandum prædictum sacellum vehe-
mentius pervisit. Cum enim uxorem du-
xisset illustrissimam Dominam Elisabetham
Coronam comitissam de Martinicz, &
nullam prolem ex ea suscepisset, idem de-
siderium voto firmavit. Post felicem ita-
que victoriam illam, quam divina Maiest-
tas largita est Ferdinando II. Imperatori
receptâ Pragâ & totâ Boëmia prædictus
Illustrissimus Zdiarsky, ubi passavio do-
mum revertisset, locum aptum pro sacel-
lo erigendo elegit. Et campus undique
latepatens, in quo silva quadrata quatu-
or lemis Praga in cujus medio fundatum
est sacellum ad longitudinem & latitudi-
nem sacelli Lauretani in Italia. Anno 1623.
Primum lapidem Illustrissimus Dominus
cum vno Patre Societatis posuit. Indictæ
sunt deinceps peregrinationes magna
populi pietate, & spirituali fructu
quotannis celebratæ ubi non
nulla etiam miracula
evenerunt.

B 7

CAPVT.